

חינוך ילדים

הרב מוטי זולברג הי"ו
יועץ חינוכי מוסמך, מדריך כשורי חיים ומוגנות
ומחבר הספר "דע לך בני"

אמת תורה

בפרוץ מלחמת העולם השנייה כשפלשו הרוסים לליטא, נערך מצוד אחרי רבי חיים זייצ'יק, ראש ישיבת בוצ'אץ' (ובסוף ימיו בירושלים). הוא נתפס, נכלא ונשלח לסיביר, למחנה כפייה.

הוא היה נמוך קומה, שברירי ורפה כוח. רק פניו קרנו ועיניו זהרו. במחנה העבודה היה עליהם להרכיב שלושים ושישה טנקים ליום, בקור מצמית ובאצבעות קפואות, כשהם ניזונים מחצי כיכר לחם ליום וממים במשורה שהובאו מנחל רחוק.

ככל שהעבודה תחת שבט הנוגשים היתה קשה, היא נחשבה קלה יחסית לעומת נשיאת דליי המים מן הנחל, שהיה מרוחק כשלושה קילומטרים והוליכו אליו שבילי יער בוציים. להפתעת כולם, התנדב רבי חיים, הנמוך והחלש, לשאוב את המים ולשאתם אל המחנה.

מדוע עשה זאת? משום שמעברו האחר של היער היה כפר. עובדי הכפייה הוזהרו באיסור חמור שלא לפקוד את הכפר ולא ליצור קשר עם יושביו. שואבי המים הצטוו לשוב בתוך פרק זמן שלא יותיר להם שהות לסור לכפר. אבל רבי חיים, הנמוך והחלש, רץ בכל כוחו עם הדליים הריקים אל הכפר שבקתותיו פזורות היו על פני שטח נרחב. רץ מבקתה לבקתה, מגיע אל הפתח - ומסתלק במהירות, באכזבה, משלא מצא את אשר חיפש. ממשיך לבקתה הבאה, ומחפש גם שם סימן למזוזה. מששיער שתם זמנו, חזר אל היער מאוכזב, מילא את הדליים ושב עימם למחנה, לסיבוב נוסף.

פעם האירה לו ההצלחה את פניה. בבקתה מרוחקת מצא מזוזה. ביד רועדת נקש על הדלת. זו נפתחה כדי סדק צר. בעלת הבית סקרה בחשדנות את הזר: מזה רעב, שערו מגודל, לבוש קרעים, עובד כפייה נמלט. פחדה, אבל הלב היהודי גבר על הפחד. הושיטה לו כיכר לחם, אוצר של ממש.

להפתעתה, דחה הלה את המתנה ופרץ בבכי סוער: "יהודי אני", ייבב, "איני רוצה לחם, אני רוצה ספר..."

נבוכה האישה וקראה לבעלה. שמע הלה ואמר: "יש עימי בבית ספר יהודי אחד. הוא כל יהדותי, הוא אוצרי, סגולה ושמירה. לא אוכל לתיתו לזר!"

בכיו של הזר התעצם: "רחם עלי", התחנן, "תן לי דף אחד. אל תדחה אותי..." יהודים, רחמנים הם. הלך בעל הבית והביא את כרך הסגולה היקר. עיניו של רבי חיים ברקו. "רואה אתה", אמר ליהודי, "יש כאן שתי מסכתות בכרך אחד, נדרים ונזיר. תן לי מסכת, ותשאיר ברשותך מסכת שלמה!"

רגליו היו קלות כשנשא את שני דליי המים המעיקים. יש בעבור מה לחיות! כדאי לעמול בפרך יום שלם כדי להסתגר בסופו של יום עם הדפים הקדושים ולשננם בעל פה. לומד היה בעל פה ומשנן את תלמודו בדרך לנחל ובחזרה. לא היה מאושר ממנו, אך אחת ידע: עליו לנצור את סודו מכל משמר. אם יגלוהו האסירים, יפקיעו ממנו את אוצרו. מעשנים היו ניירות כתחליף עלוב לסיגריות...

הגיע ליל שמחת תורה. היכן בית הכנסת המלא אורה? היכן הילדים העולצים? היכן היהודים הנכבדים עם ספרי התורה? היכן הבחורים שהתלהבותם סוחפת את כולם? אבל מדוע עולות הדמעות בעיניו? הן זמן שמחתנו הוא, וגם פה, בגולאג, יש לו ספר תורה משלו! באהבה מישש את הדפים שתחת חולצתו, קם לעיני הגויים המשתאים והחל לרקוד, עורך הקפות משלו: "ברוך הוא אלוקינו שבראנו לכבודו"...

"מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה" (שיר השירים ח')

"אהבה זו תורה" (סוטה כ"א)

חג שמח